

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

E-mail: zarafshong@mail.ru

Сайтимизга ўтиш учун QR-коднинг
телефонингиз орқали сканер қилинг

2020-yil 4-aprel, shanba, 41 (23.321)-son

Археология институти вилоят ҳокимлиги эътиборида бўлади

31 март куни вилоят ҳокими Эркинжон Турдимов Самарқанд шаҳридаги Археология институтига келиб, муассаса моддий-техник базаси, илмий ходимлар томонидан олиб борилаётган тадқиқотлар билан яқиндан танишди.

Ўзбекистон Республикаси фанлар академияси Археология институти 1970 йилда Самарқанд шаҳрида ташкил этилган. Институт инсоният тарихининг тош асрдан ўрта асрларгача бўлган даврда Ўзбекистон ва Марказий Осиё ҳудудидан ривожланган қадимий цивилизацияларнинг, илк шаҳарлар ва давлатларнинг моддий ва маънавий маданиятини тадқиқ этиш, даврлаштириш ва ўтмишини тиклаш каби фундаментал илмий масалалар устида фаолият юритади.

Илмий даргоҳ ташкил этилгандан кейин ўтган вақт мобайнида Ўзбекистонда археология фани юксак суръатлар билан ривожланди. Қадимги тош даври, энеолит, неолит давлари, бронза ва илк темир даври, антик ва ўрта асрлар даври, археологик топилмаларни тиклаш ва консервация қилиш йўналишларида бир қатор илмий мактаблар шаклланди ва институт нафақат Ўрта Осиёда, балки собиқ иттифок миқёсида ҳам археология фани соҳасидаги

пешқадам илмий муассасалардан бирига айланди. Ўзбекистон мустақиллигига институтдан тўртта академик, ўндан ортиқ фан доктори, ўттиздан кўпроқ фан номзоди етишиб чиқди.

Институтда ўтган асрнинг 40-йилларидан бошлаб йиғилган ноёб илмий архив ва кутубхона жамланган. Бундай архив ва кутубхона Марказий Осиёдаги бирон бир давлатда йўқ. Шу сабабли қозоқ, туркман, қирғиз ва тоjik олимлари бу ерга келиб кутубхона ва архивда ишлади.

Археология институти хорижий ҳамкор археологлар учун ўзига хос қулай ва суюқли масканга айланган. Улар институт ёнидаги квартираларда яшаб, топилган буюмларни ўрганиш, бир-бирлари билан доимий мулоқотлар қилиш имконига эга эди. Бу ҳолатлар археология институтини Самарқанднинг, қолаверса Ўзбекистоннинг ўзига хос брендида айлантирган эди.

4-саҳифа >>>

Давлатимиз раҳбарининг жорий йил 30 мартда қабул қилинган фармонида кўра, бу йил мамлакатимиздаги Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва ногиронлари-га 10 миллион сўмдан пул мукофоти берилади.

43 нафар уруш қатнашчисига пул мукофоти берилади

Айни пайтда нафақат оила аъзолари, балки элимизнинг эътиборида бўлган самарқандлик 43 нафар уруш қатнашчиларига ҳам ғалабанинг 75 йиллиги арафасида ушбу мукофотлар тантанали тақдим этилади.

– Бугунги кунда вилоятимизда 23 нафар Иккинчи жаҳон уруши ногирони, 19 нафар иштирокчи ва 1 нафар қон-қангарида бўлган юртдошимиз ҳолидан хабар олиниб, уларга зарур тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатилмоқда, – дейди Молия вазирлиги ҳузуридаги Бюджетдан ташқари пенсия жамғармаси Самарқанд вилояти бошқармаси бўлим бошлиғи А.Раҳимов. – Уларнинг пенсия ва нафақалари ўз вақтида етказиб бериляпти. Бу йил 9 май – Хотира ва қадрлаш куни

ҳамда Иккинчи жаҳон урушидаги ғалабанинг 75 йиллиги муносабати билан бериладиган пул мукофотларини ҳам тантанали суратда, давлат ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари иштирокида топшириш кўзда тутилган.

Инсониятнинг фашизм балосидан қутқариш учун ўзини аямай жанг майдонларида қон кечган, қўллаб-машқатли синовларни бошидан кечирган фахрийларимиз ҳар қанча ҳурмат ва эҳтиромга муносиб. Бугун уларнинг барчаси улугъ ёшда, аммо кексалик ёки уруш асоратлари сабабли мустақил ҳаракатланиши қийин. Ана шундай пайтда уларнинг кўзига нур, эгилган қақдига суюнч бўлиш сиз-у бизнинг инсоний бурчимиздир.

Ана, холос!

Имтиёзли уй олиш учун ажрашаётганлар оиланинг муқаддас эканлигини англамайдими?

– Қўшнимнинг келини болалар боғчасида ишлайди, – дейди автобусда кетаётган аёллардан бири. – Яқинда ҳеч қаерда ишламайдиган эри бир гап топиб келибди. Эмишки, агар уч-тўртта боласи бор эр-хотинлар суд орқали ажраша, давлат аёлга болалари учун имтиёзли уйлардан бериши мумкин экан. Эри бир баҳона топиб уни ажралиш ва имтиёзли уй учун ариза беришга ундаётган экан.

Эшитиб, ҳайрон бўлдим. **Нахотки, эр оиласини бузишни тақлиф қилаётган бўлса? Бу нима дегани. Битта уй муқаддас оиладан ҳам азиз бўлганими? Болалари-чи, ота-онасининг бу қинғирликларини қандай қабул қилишди? Тўрт мучаси соғлом эр-кақдан ҳам шунча фикрлар чиқиши мумкинми?**

– Э, нима дейсиз, – дейди ҳамкасбларимдан бири. – Бунақалари ҳам топилади. Ўтган йили Пай-ариқ туманида 4 та боласи билан ижарада яшаётган аёл сайёр қабулга уй сўраб борган экан. Вилоят ҳокими унинг дардини эшитиб, туман раҳбарларига ушбу оилани ўрганиб чиқиш, сўнгра тақлиф беришларини айтибди. Туман хотин-қизлар кўмитаси ва маҳалла раиси бориб ўрганишса, эр-хотин суд орқали ажрашган бўлишига қарамасдан бирга яшаётган экан.

Дарҳақиқат, вилоят ҳокимининг жойларда ўтказётган қабуллариде яқка-ёлғиз ёки кўп болали аёлларнинг имтиёзли уй сўраб мурожаат қилаётганига кўп гувоҳ бўляпмиз. Баъзилари ростдан ҳам оиласидан ажрашиб, ижарада яшаб келади. Айримлари эса болаликдан ногирон, сўрайдиган ҳеч қандай йўқ. Уларни тушуна бўлади. Аммо, бошида эри, тоғни урса талқон қиладиган фарзандлари бўла туриб уй сўраб келганига нима дейсиз?

Ўтган йили Паст Дарғом туманида бўлиб ўтган ҳудди шундай учрашувлардан бирида бир аёл «эрим менга ҳиёнат қилганини сабаб ажрашмоқчиман. Камига қайнонам билан ҳам келишолмаяпман. Оиламизда ҳар қуни уруш-жанжал. Шу сабаб болаларим билан алоҳида яшашим учун имтиёзли уйлардан ажратсаларингиз», деб мурожаат қилибди. Аёл судга ажралиш учун ариза берган экан.

Маълум бўлишича, бу аёлнинг оиласи билан яшайдиган тўрт хонали уйи бор. Ёлғиз аёлларга кўрсатилаётган ғамхўрликлар ҳақида эшитиб, ичи гимирлаб қолган. Эри билан маслаҳат қилиб, болаларини олиб ижарага чиқиш кетган. Сўнгра туман ҳокимлигига, вилоят хотин-қизлар кўмитасига, президент қабулхонасига қайта-қайта мурожаат қилаверди. Қариндош-уруғ, маҳалла-қўйдагилардан ҳам уялмади. Маҳалла кўмитасидагилар агар жанжаллашиб қолган бўлишса, яраштириб қўйлик деб бир неча марта уйига келишди. Шунда ҳам аёл мурожаат қилишни хоҳламай, уй сўрашини қўймади. Ниҳоят, уй ҳам олди. Бошлангич тўловини давлат тўлаб берди. Шунча гап-сўзлар бўлса ҳам яқинда яна эри билан бир оила бўлиб яшаётгани ҳақида эшитдик.

Афсуски, оиласини арзимаган сабаб билан бузаётганлар учраб туради. Бу кабилар ёлғоннинг умри қисқалиги, оила муқаддаслигини унутган кўринади.

Ота-боболаримиз азалдан оилани ҳамма нарсадан азиз ва муқаддас санаб келишган. Никоҳни бузишга сабаб бўладиган ҳар қандай ҳаракатдан қочишган.

Сиз томонларда ҳам ҳудди шундай – текин бойлик учун кўнгилсиз ишларга қўл ураётганлар борми? **Дилмурод ТўХТАЕВ.**

Бугунги карантин шароитида юрти-мизда аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламига хайрия ва ҳомийлик ёрдамларини марказлашган ҳолда етказиб бериш тизими йўлга қўйилди.

Ҳомийлик хайрияларини мувофиқлаштириш марказига

маҳсулотлар келтирилмоқда

2 апрель куни вилоят маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш бошқармаси қошида ҳам жамоатчилик асосида «Ҳомийлик хайрияларини мувофиқлаштириш маркази» ташкил этилди.

Шунингдек, Самарқанд шаҳар Гагарин кўчасидаги Самарқанд олимпия захиралари тайёрлаш мажмуасида хайрия ва ҳомийлик асосида тақдим этиладиган озиқ-овқат маҳсулотларини белгиланган тартибда, санитария меъёрлари асосида қабул қилиш ва тақсимлаш йўлга қўйилди.

Айни пайтда бу ерда доимий ишлайдиган ишчи гуруҳ фаолият олиб бормоқда.

– Бир куннинг ўзига марказ ҳисоб рақамига 20 миллион сўмга яқин маблағ тушди.

PS: 3 апрель 15:00 ҳолатида марказда 225 миллион сўм маблағ тўпланган.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқароларга ёрдам бериш истагида бўлган кўнгилли ҳамюртларимиз ушбу марказга мурожаат этишлари мумкин.

Манзил: Самарқанд шаҳри, Гагарин кўчаси 85"В"-уй, Самарқанд Олимпия захиралари тайёрлаш мажмуаси.

Ҳисобварақлар:

20212000900436772009 - сўмда

20212840200436772001 - АҚШ доллариди

20212978100436772001 - еврода

МФО: 01030 АТБ Ҳамкорбанк Самарқанд филиали

ИНН: 200610690 ОКОНХ: 98600

Хайрия пластик карталари

8600 1204 7664 7469
04/25
(UzCARD)
МФО 01030

9860 1601 3412 6442
04/25
(HUMO карта)
МФО 01030

04/23
(VISA карта)
МФО 01030

Мурожаат учун телефон:

+99895-410-36-03, +99893-357-48-88

Марказий кўчалар, бозорлар дезинфекция қилинмоқда

Коронавирус инфекцияси кенг тарқалишининг олдини олиш, ушбу офатга қарши самарали курашиш мақсадида вилоятимизнинг асосий объектларида оммавий дезинфекциялаш тадбирлари ўтказилмоқда.

Хусусан, айни кунларда 14 та бозор, автошоҳбекатлар, марказий кўчалар, шунингдек 2500 дан ортиқ объектларда дезинфекциялаш ишлари олиб борилди.

Ушбу тадбирларни сифатли ташкил этиш учун жойларда амалий тактик ўқув-машгулотлари ҳам ташкил этилмоқда. Мазкур тадбирларга вилоят фавкулда вазиятлар бошқармаси, Марказий ҳарбий округ, ички ишлар бошқармаси, Самарқанд ҳарбий прокуратураси, Миллий гвардия, санитария-эпидемиологик осойишталик маркази, ҳўжалик ҳисобидидаги дезинфекция станцияси ҳамда ободонлаштириш бошқармаларининг махсус техникалари ва шахсий таркиби жалб этилмоқда.

Вилоят фавкулда вазиятлар бошқармаси матбуот хизмати.

Қизил ярим ой жамияти фаоллари

қаровчисини йўқотганларга озиқ-овқат тарқатди

Барча уйда қолиши сўралаётган бугунги кунларда қаровчисини йўқотганлар, ёлғиз кексалар, ногиронлар, кам таъминланган оилалар ҳолидан хабар олиш, уларнинг хонадонига егулик етказиб бериш ташаббуси қанот ёзди.

Бу вазиятда Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти Самарқанд вилоят ташкилоти томонидан қандай ишлар амалга оширилмоқда?

– Ҳозиргача 50 дан ортиқ оилага қарийб 6 миллион сўмлик моддий, ижтимоий-маиший ёрдам кўрсатилди,

– дейди Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти Самарқанд вилоят ташкилоти раҳбари Мунира Орпова. – Кам

таъминланган, яқка-ёлғиз фуқаролардан ташқари, ўзгалар қарамогига муҳтож кишиларга озиқ-овқат маҳсулотлари бериш ёки пластик картасига пул ўтказиш йўли билан ёрдамни амалга оширдик. Айни кунларда аҳолига бу каби қўмак давом этмоқда. Аҳамиятли томони, бу борада кўнгилли сифатида ишлаётган волонтерлар фаол иш олиб берди.

Ўз муҳбиримиз.

"Ҳалоллик вакцинаси" нима у?

Иқтисодчи олим "Ҳалоллик вакцинаси" таркибига иймон, ақл, виждон ҳамда уларнинг ҳамжиҳатликда ҳаракати туфайли, ёнига илмини олиб, ҳасад ва жаҳлни ҳайдай олиш қобилиятининг шаклланишига кирди, дея фикр юритади. Бу ҳақда мухтасар мақолани қуйидаги QR код орқали zarnews.uz сайтидан ўқишингиз мумкин.

Автоҳалокат, тан жароҳати етказиш оқибатидаги хасталиклар учрамаяпти

Инсон вужуди карантинга қараб ўтирмайди, оғриб қолса, шифокорга мурожаат қилиш керак. Айниқса, шошилиш, кечиктириб бўлмайдиган хасталикларни даволаш учун, бугун бошқа соҳа вакиллари уйда ўтириб, масофадан ишлаётган бир пайтда, шифокорлар ўз хизмат вазифаларини тиббиёт муассасаларида, иш жойларида бажармоқдалар.

Карантин пайтида республика шошилиш тиббий ёрдам илмий маркази Самарқанд филиали қай тарзда иш олиб бормоқда?

— Шифохонамиздаги барча ишлар юртимиздаги эпидемиологик вазиятдан келиб чиққан ҳолда, аниқ талаблар асосида олиб борилмоқда, — дейди Республика шошилиш тиббий ёрдам илмий маркази Самарқанд филиали бош врач Баҳодир Эгамов. — Муассасага кириш фақат битта дарвозадан амалга оширилмоқда. Шахсий автомобилларда келтирилган беморлар дарвоза олдида шифокорлар назорати остида махсус машиналарда, зудлик билан дезинфекция ишлари амалга

оширилгач, олиб кирилмоқда. Келаётган ҳар бир беморнинг ҳарорати ўлчаниб, сўнг текширувлар амалга оширилади. Беморларнинг яқинларига шифохона ҳудудига кириши қатъиян ман этилган. Беморлар асосан "103" қақруви билан келаётир. Тегишли тиббиёт жиҳозлари ва мутахассислар бўлмаган ҳолатлардагина туман ва вилоятнинг бошқа шаҳарларидан беморлар тиббиёт бирлашмаси йўлланмаси билан даволаниш учун келмоқда. Бунинг учун ҳеч қандай тақий йўқ.

Айни пайтда 350 кишига мўлжалланган шифохонада юзга яқин бемор даволанмоқда. Бу транспорт воситалари ҳаракатининг чеклани-

ши туфайли бошқа вилоятлар аҳолиси келиши камайганлиги билан изоҳланса-да, аммо бошқа сабаблари ҳам мавжуд. Мисол учун, бундан бир неча ҳафта илгари марказга қарийб ҳар куни автоҳалокат натижасида оғир тан жароҳати олган 3-4 нафар беморлар келарди. Шунингдек, жанжаллашиш оқибатида оғир тан жароҳати ҳар куни учраб турарди. Кейинги ҳафтада бу каби ҳолатлар билан марказга умуман мурожаат бўлмади. Ресторан, турли кўнгилочар масканларнинг ишламаётгани туфайли спиртли ичимликларни меъёридан ортиқ истеъмол қилиш, тўйиб овқатланиш туфайли келиб чиқадиган хасталиклар шу ҳафтада қайд этилмади.

Яна бир турдаги, илгари жуда кўп учрайдиган ҳолат, яъни инфаркт, инсулт ҳолатлари, қон босимининг кескин кўтарилиши ҳам анча камайди.

Бош шифокор айтган ўзaro жанжаллар, автоҳалокатлар туфайли келиб чиқадиган ҳолатлар камайга-

ни сабабини тушуна бўлар. Аммо қон босими кўтарилиши, юрак фаолияти билан боғлиқ хасталиклар камайиши айни пайтдаги вазиятга нечоғлиқ бўлмоқда? Б.Эгамов бу саволимизга «эҳтимол, бу оила аъзоларининг уйда, хотиржамликда эканидандир» деб жавоб берди.

Оила даврасида вақт ўтказиш, фарзанд, неваралар билан мулоқот ҳам киши саломатлигида муҳим аҳамиятга эга эканлиги, ҳозирча мутахассис тавсияларидан ўрин олмандир. Лекин эндиликда оила даврасининг инсон саломатлиги учун нечоғлиқ аҳамиятлиги алоҳида тадқиқ этилар.

Дарвоқе, шифохонада тана ҳарорати баланд беморлар учун махсус изоляция палаталар ҳам ташкил этилган. Бу ерга жойлаштирилган етти нафар беморнинг қон таҳлиллари коронавирусга текшириш учун махсус лабораторияга жўнатилган. Натижа манфий чиққан.

Гулрух МЎМИНОВА.

Қорасувда кўп қаватли бинолар қурилиши тўхтадимми?

Самарқанд шаҳар Қорасув массивида барпо этилаётган кўп қаватли уйлар қурилиши бироз сусайди, аммо тўхтагани йўқ. "AGROMIR BUILDINGS" МЧЖга тегишли қурилиш майдонида шу пайтгача 3 минг нафарга яқин ишчи ишлаган бўлса, эндиликда 500 нафар қурувчи меҳнат қилмоқда.

— Шу ерда вақтинча яшовчи ишчиларимиз ишга келмоқда. Оқдарё, Пайариқ ва бошқа туманлардан қатнаб ишлайдиганларга жавоб берилган, — деди ўзини Бахтиёр деб таништирган ишчи. — Ҳар куни тиббий кўрикдан ўтказиб турадиган врач, ҳамширалар бор. Ётоқ жойларимиз, ошхоналар ҳам дезинфекция қилинган.

Қурилиш майдонида ишчилар карантин қоидаларига амал қилган ҳолда тиббий ниқобда меҳнат қилмоқда. Карантин сабаб уйлар ўз вақтида қуриб битказилмаслиги эҳтимоли юқори.

Хуршида ЭРНАЗАРОВА.

Карантиндаги хонадон эгаларини ким назорат қилади?

Бугун вилоятда уй шароитида карантинда сақланаётган оилаларнинг назоратини ким олиб боради? Бу оилаларнинг турмуш тарзи қандай кечмоқда?

Бу масалага аҳолининг қизиқиши ортганини электрон манзилимизга келатган савол, фикрлардан ҳам билиш мумкин. Кўпчилик "карантинга олинган хонадон эгаларининг уйдан чиқмаслигига ким кафолат беради, уларни ким назорат қилади?", деб сўрамоқда.

Мана, бир неча кундирки кўчамизда карантинда сақланаётган хонадон кеча-ю кундуз навбат билан кўриқланаётганини кўряпмиз. Бошқа ҳудудларда ҳам шундай кўриқлов ташкил этилган.

— Худуд профилактика инспектори томонидан мазкур хонадон карантинга олингани маълум қилингач, навбати билан бу хонадон ташқарисида назорат олиб боряпмиз, — дейди Миллий гвардия кўриқлаш хизмати сафдор ходими Дилшод Жаъфаров. — Ишим эрталаб соат саккиздан кечки саккизга қадар давом этади, кечки сменада шеригим билан алмашамиз. Хонадон эгаларига карантин шарт-шароитлари ҳақида тўлиқ тушунча берилган. Уларнинг уйига бошқа бировнинг кириши ман этилади, шунингдек, ўзлари ҳам кўчага чиқиши мумкин эмас. Рўзгор учун озиқ-овқат маҳсулотлари, дори-дармон керак бўлса, қариндошлардан бири олиб келиб, эшик ёнида қолдиради. 14 кунлик назоратдан сўнг белгиланган тиббиёт ходимлари келиб, оила аъзоларининг саломатлигини текширгач, кейинги чоралар маълум бўлади.

Айни пайтда нафақат карантинга олинган хонадон аъзолари, балки барчадан талаб қилинадигани шу: **кўчага чиқмаслик, уйда қолиш. Бундай чеклов ўзимиз ва яқинларимиз саломатлиги учунлигини унутмайлик!**

Г.КОМИЛОВА.

Оқдарё туман тиббиёт бирлашмасига қарашли 19-сон оилавий поликлиникада карантин даврида иш ҳар қачонгидан кўпайган. Дахбед шаҳарчасидаги мазкур тиббиёт муассасасида 8 нафар шифокор, 26 нафар ҳамшира аҳоли саломатлиги учун меҳнат қилмоқда.

Поликлиникада

карантин қоидаларига қатъий амал қилинмоқда

— Патронаж ҳамшираларимиз ҳудуддаги сурнали касаллиги бўлган беморлар, ногиронлар, кексалар, ҳомиладор аёллар ҳамда ёш болалар саломатлигини сўраб турибди, — дейди оилавий поликлиника мудири Дилноза Ҳамроева. — Уйда карантинга олинганлар ҳам доимий эътиборда. Тез тиббий ёрдам пунктига кўнига 10-13 тагача қақриқ бўлмоқда. Поликлиникага зарурат бўлгандагина келган беморлар зарарсизлантирилган хонада тиббий кўриқдан ўтказилиб, керакли муолажалар бажарилмоқда. Ҳозирча ўткир юқумли касалликлар бўлган беморлар аниқлангани йўқ. Барча хоналар, тез тиббий ёрдам хоналари де-

зинфекция қилинмоқда.

Оилавий поликлиниканинг «Тўртайғир» худудий филиалига келувчи беморлар ҳам бугун анча камайган.

— Юқумли касалликларга қарши эмлаш ишларини карантин ҳолатига ўтмасдан аввал амалга оширган эдик, — дейди шифокор Гули Элмуродова. — Ҳозирда қўрсатма асосида фақат қизамик касаллигига қарши эмлаш ишлари олиб борилмоқда. Шунда ҳам карантин қоида-қоида қаттиқ амал қилган ҳолда, болаларни алоҳида-алоҳида қабул қилиб, кўнига 10 нафар чақалоқ эмланяпти.

Д.ЎТАМУРДОВ.

Иситиш тизимлари ўчирилмайди

— Ҳар йили 15 мартдан кўп қаватли уйларда иситиш тизимлари, кейинчалик иссиқ сув таъминоти ҳам ўчирилди. Бу йил эса март ойи тугаган бўлса-да, иситиш тармоқлари ишлаб турибди. Бу ҳолат карантин билан боғлиқми ёки ўчириш «Иссиқлик манбаи»дагиларнинг ёдидан кўтарилди?

Саломхон ОБИДОВ, Самарқанд шаҳри.

тармоқдан ўчирилган.

Шунингдек, Нуробод шаҳарчасидаги 90 та кўп қаватли уй ва 375 та коттежда ҳам иситиш тизими ва иссиқ сув таъминоти ишлаб турибди. Карантин вақтида аҳолига қўлайлик яратиш, уларни оғир вазиятларда қўллаб-қувватлаш мақсадида иссиқлик тизимларидан фойдаланганлик учун тўловларни вақтинчалик тўхтатиб турибмиз.

Ёқуб ҚУРБОНОВ, вилоят «Иссиқлик манбаи» давлат унитар корхонаси директори.

— Мамлакатимизда юзга келган нуқулвай вазият туфайли кўп қаватли уйлардаги иситиш тизимлари тўхтатилмайдилар. Айни пайтда Самарқанд шаҳрида 11 та қозонхона ёрдамида 9 мингдан зиёд

аҳоли истиқомат қилаётган хонадонлар иситиб келинмоқда. Аммо Самарқанд халқро аэропорти ҳамда таътил эълон қилинган умумий ўрта таълим мактаблар, МТТ ва шу каби бир қатор муассасалар

✓ **Ғалабининг 75-йиллиги олдида**

Баҳриндан чиққан қаҳрамон

Элибой Қорабоев ҳам жангда, ҳам меҳнатда жасорат кўрсатган

Элибой Қорабоев ўз қишлоғига — Баҳринга қайтади ва фронтдан орттириб келган «совга»ларни умрининг охирига қадар танасида кўтариб юради.

Қайтиш

Қаттол урушнинг жабр-жафосини тўтган, ўлимларга чап бериб мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатган Элибой Қорабоев тинч қурилиш даврида халқ ҳўжалигининг турли соҳаларида ишлаб ўзини намоён этди. Собиқ Митан тумани давлат ижтимоий таъминоти идорасида мудир, Митан қишлоқ советининг раиси, узоқ йиллар Собиқ Куйбишев номи хўжалик бошқаруви раиси сифатида фаолият кўрсатди. 1988 йилда Ўзбекистон Олий Совети депутатлигига сайланди.

Қишлоқдошларининг айтишича, Элибой Қорабоев ҳушмуомала, ташкилотчи, айниқса халқ билан муомаласи яхши бўлган. Ноҳақликлар билан келиша олмаган. Шу боис эл унинг ҳурматини жойига қўйган, номини абадилаштиришга ҳаракат қилган. Масалан, МТПга унинг номи берилиб, 51-умумий ўрта таълим мактабига бюсти ўрнатилган. Бу сал ўтмишдаги ишлар.

Бугун Ғалабининг 75 йиллигига тайёргарлик кўриломоқда. Бу зафарда шубҳасиз Элибой Қорабоевга ўшаган ўзбек ўғлонларининг ҳиссаси катта бўлган. Юқорида таъкидлаганимиздек, бундай инсонлар билан фахрланиш баробарида улар хотираси олдида қарздорлигимизни ҳам унутмаслигимиз даркор.

Элибой Қорабоев 1989 йилда 72 ёшида вафот этган.

Адҳам ҲАЙИТОВ.

да Элибойнинг взвод командири ҳалок бўлди. Бошқарувни Элибой олиб жангчиларнинг қирғоққа ўтиб олишини таъминлайди.

Бир истеҳкомни эгаллаш чоғида ер бағирлаб эмалаб бораётган Элибой ҳаммадан олдинда эди. Бир маҳал у ўздан йигирма қадамча нарида немис офицерини кўриб қолади. Душман зобити оқолда қўйлагининг ёқаларини ечиб олганича сойни кузатар, ўзича бир нималар деб мингирлар эди. Элибой уни шартта отиб ташламоқчи бўлади. Бироқ аксига олиб автоматнинг «затвори» ишламай қолади. Элибойнинг шарпасини пайқаб қолган душман офицери ёнига қараб бир лаҳза қотиб қолади. Сўнгра қуроли хиёл нарироқда бўлса керак ўша томонга энгашади.

Элибой ўйлаб ўтирмай унга қараб югуради. Фашист наганини олишга улгурмайди. Ўртада олишув бошланади. Элибой офицернинг девдек кучи борлигини ҳис этади. Болалигида қишлоқда бўлган чапанча олишувлар шу ерда қўл келиб душманнинг ёқасидан маҳкам тутиб, бош бармоғини унинг кекирдагига тирайди. Офицер ҳушидан кетиб қулаб тушади. Элибой пайтини бой бермай, ўз офицерини отиб қўйишдан кўрқиб ўт очолмай турган икки немис пулемётчисига автоматдан ўқ узади. Ҳозиргина ишламай турган «затвор» ишлаб кетади. Шу орада Элибойнинг шериклари «ура!» садолари остида етиб келади. Элибой ва унинг сафдошлари кўрсатган жасорат штаб бошлиғи-ю, рота командирига қафдагидек кўрииб турарди. Ана шу тепаликни эгаллашдаги мардлиги учун Элибой Қорабоевга 1944 йил 3 июнда Совет иттифқи Қўрамо-ни унвони берилди.

Қўшинлар душманни қувишда давом этади. Винница ўрмонзорларида кечган жанглардан бирида Элибой Қорабоев ўздан ўттиз-қирқ метр чамаси нарида душман аскарларини кўзи илғаб қолиб ўша томонга граната иргитган маҳал бели, курагининг ости, бўйнининг юқориси жизиллаб кетади. Унинг яқинига тушган снаряд парчалари ўз ишини қилган эди. У госпиталга тушади. Бироқ тери остига кириб қолган снаряд парчаларини олиб ташлашнинг иложи бўлмайди. Уруш тугагач,

уруш даврида кўрсатган жасорати қандай бўлган?

Машқдан фронтга

Элибой 1941 йил ёз бошларидан ҳарбий хизматга қақрилади. Жўра Маҳмудов (қаҳрамон), Низом Бойсариев каби тенгдош жўралари билан бирга жўнайди.

1942 йилнинг бошларида улар ҳарбий қисмларга бўлинади. Элибой Қорабоев 47-армиянинг 206-дивизиясига қарашли 722-полкка тушади. Полк Саратовга кўчирилади. Яна ҳарбий машқлар ўтказилиб, улар роса чиниқтирилади.

1942 йилнинг кузида Элибойларнинг полки ҳам Сталинград остоналарида урушга тушади. Биринчи жангдаёқ у икки жойидан яраланади: ўқ чап оёғининг сони ва чап қўлининг кафтини тешиб ўтади. Пенза шаҳридаги госпиталда бир ой даволанган, Элибой Белгород шаҳри яқинида ўз бўлинимасига қўшилиб олади. Бироқ қақшатиқ жанглардан бирида Элибой Қорабоев иккинчи марта яраланиб Томбов шаҳрида даволанади. Кейинчалик кетма-кет жанглар, мардлик ва жасорат кўрсатиш онлари давом этади. «Тил» ушлаб олиб келиш, разведка ишлари, қурол-яроқларни ўлжа олиш, снаряд тағида қолиш Элибой Қорабоевнинг кўнورا жанговар ҳаракатлари маҳсулига айланади. Ана шу жанглар пайтида у бир неча бор ўлим билан юзма-юз келади. Тасодиф билан омон қолади. Курс остоналаридан Днепр дарёсигача босиб ўтилган масофада кўрсатган жасорати учун Элибой Қорабоев «Қизил юлдуз» ордени билан мукофотланади. Шу билан бира оддий жангчидан ефрейторлик даражасига кўтарилади.

Олишув

Бир гал Днепрдан ўтиш операциясида йўқотишлар кўп бўлади. Қирғоққа етай деган-

Археология институти вилоят ҳокимлиги эътиборида бўлади

(Давоми. Бошланиши 1-саҳифада).

Ўзбекистон мутақиллиги шароитида, унинг дастлабки йиллариданоқ тарихнинг сиёсат билан яқинлашган қўллаб-қўллашлари барбод бўлди. Лекин фундаментал фан йўналишлари бўйича фаолият олиб борган Археология институти ўзининг илмий салоҳияти ва йўналишларини тўла сақлаб қолди. Деярли барча фан соҳалари каби археология соҳасида ҳам давлат томонидан молиялаштирилиш кескин қисқариб кетди, дала тадқиқотлари, экспедицияларга маблағ акратилиши тамоман тўхтади.

Лекин мустақиллик шарофати билан археология фанига яна бир йўл очилди – жаҳоннинг йирик археология марказлари Ўзбекистонда Археология институти билан ҳамкорликда ишлаш истагини билдирди. Шу тариқа Франция, Италия, Япония, Германия, Польша, Россия, АҚШ, Хитой ва бошқа ривожланган давлатларнинг йирик университетлари, музейлари ва археология марказлари билан ҳамкорликда йигирмага яқин халқаро экспедициялар ташкил этилди. Ушбу халқаро экспедициялар натижасида Ўзбекистоннинг қадимги

тош даврдан бошлаб ўрта асрлар давригача бўлган давр маданияти, шахарсозлик маданияти, давлатчилик, динлар тарихи, санъати ва моддий маданиятини ўрганиш борасида йирик тадқиқотлар амалга оширилди. Тошкент воҳасидаги Обираҳмат гори, Қизилқумдаги Оёқотитма, Афросиёбдаги қорахонийлар даври деворий суратлари мажмуаси, Қоғирқалъадаги ёғоч панноларнинг очилиши жаҳоншумул кашфиётлар бўлди.

2017 йилдан бошлаб Президент Шавкат Мирзиёев сўй-ҳаракати билан таълимда кескин бурилиш ясалди, бошқа фанлар каби археология фани учун ҳам барча имкониятлар пайдо бўлди. Мана шундай тадбирларнинг бири сифатида 2019 йил 21 сентябрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Археологик тадқиқотларни тўдан тақомиллаштириш тўғрисида"ги қарори қабул қилинди.

Бу қарор Ўзбекистонда археология фанини ривожлантириш борасидаги муҳим қадам бўлди. Қарорда Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Фанлар академияси тизимида Миллий археология марказини ташкил этиш вазифаси ҳам кўйилди. Бу, шубҳа-

сиз, Ўзбекистонда археология фанининг ривож учун хизмат қилади.

Аммо жорий йилда ташкил этилганлигига 50 йил тўладиган, Ўзбекистон тарихи ва археологияси ривожига улкан хизмат қилган Фанлар академияси Археология институти марказининг юридик мақомга ҳам эга бўлмаган филиали даражасига туширилишини тушуниб бўлмайди.

Биз Миллий археология маркази ташкил этилишига қарши эмасмиз. Бу марказ Ўзбекистонда қўллаб-қўллаш университетлар, музей-

лар ва бошқа ташкилотлар томонидан, шу жумладан Археология институти томонидан олиб борилаётган археологик тадқиқотларни мувофиқлаштириб бориши лозим. Бунинг учун Самарқандда жойлашган, ўндан ортқ халқаро археологик экспедициялар, юқори салоҳиятга эга мутахассислар иш олиб бораётган Археология институти филиал даражасига тушириш шарт эмас.

Археология институти таъмирлаш лабораториясида республикамизнинг антик ва ўрта асрларга оид ёдгорликларидан

топилган ўта ноёб деворий суратларнинг парчалари сақланади. Бу ноёб топилмаларни бирор бир жойга қўчириш имконсиз, уларни шу ернинг ўзида ўрганиш, тадқиқ этиш, лозим даражада таъмирлаш мумкин. Бунинг учун институти юридик мақомини тиклаш, уни таъмирлаш ва ҳар томонлама қўмак бериш зарур. Институт бекорга, 2750 ёшли қадимги Самарқанд ядроси Афросиёб ёнида барпо қилинмаган. Бунда ҳам ўзига хос рамзий маъно борлигини ёддан чиқармаслик керак.

Фанлар академияси тизимида Миллий археология маркази ва Археология институтининг бирга фаолият кўрсатиши, тенг мақомга эга бўлиши Ўзбекистонда археология фанининг ривожланишига хизмат қилишига ишонамиз.

Шу жиҳатдан, Эркинжон Турдимовнинг Археология институти вилоят ҳокимлигининг доимий эътиборида бўлиши, вилоятда туризмни ривожлантиришда ҳам институт асосий ташкилотлардан бирига айланиши ҳақидаги фикрларидан бошимиз осмонга етди. Шунингдек, вилоят ҳокими институт мақомини тиклаш, бинони таъмирлаш ҳамда Самарқандда олиб бориладиган археологик тадқиқотларни молиялаштиришда барча имкониятларни ишга солишини таъкидлади.

Амридин БЕРДИМУРОВО,
Мўминхон САИДОВ,
Абдусобир РАИМҚУЛОВ.

Отанг - маҳалла, онанг - маҳалла

Ҳақлоқлигимда ота-онамдан айрилиб, ўғай ака, опалар орасида туртки еб балоғатга етганман. Коллежни тугатгач мени турмушга ўзатишди. Бирин-кетин уч фарзанднинг онаси бўлдим.

Энди бахтли кунларим бошланди, деганимда турмуш ўртоғим автохалокатга учради. Бир фарзандимнинг оёғи ногирон бўлиб қолди. Автохалокат таъсириданми, турмуш ўртоғим гап-сўздан адаша бошлади. Шифокорга олиб бординишда қайта операция қилиш кераклигини айтди...

Болаликдаги қийинчиликлар ҳолва экан. Энди нима қиламан, қаерга бораман? Ота-онамдан айрилганимда мени бир парча гўшдан боқиб, вояга етказган онам анча қариб қолган. Энди ўзи ёрдамга муҳтож.

Ана шундай кунларда таваккал қилиб маҳаллага мурожаат қилдим. У ердаги самимий инсонлар, фақатгина ёрдам қўлини чўзмасдан, мени оёққа тургазиб, ҳар бир кундан завқланиб яшава ўргатишди. Бу инсонлар Рудакий маҳалласи раиси Каримжон ота Кибриев, маҳалла қотибаси Насиба она ҳамда Нодира опалар.

Улар қизимнинг соғайиб кетишида, турмуш ўртоғимнинг қайта операция қилинишида менга елкадош, ҳамдард бўлишди. Бу орада маҳаллага қатнаб, 4-5 нотиноч оиланинг яраштирилганига гувоҳ бўлдим. Кам таъминланган оилаларга имтиёзли кредитлар олиб берилганини кўрдим.

Буларики бошида албатта давлатимиз раҳбари турибди, деб камтарона жипмайиб қўяди Каримжон ота.

Лекин Президентнинг қарорларини Каримжон отадек чин дилдан бажараётган оқ кўнгли инсонлар ҳали кам-да.

Мен Рудакий маҳалласида яшаётганимдан, отам ва онамдек маслаҳатгўйларим борлигидан фахрланаман.

"Отанг - маҳалла, онанг - маҳалла" деган гапнинг маъини энди қақдим.

Умиданинг кўнглидагиларини Гўлнора ЭРМАТОВА қоғозга туширди.

Онам "депорт" бўлиб келган кун - энг яхши куним". 12 яшар бола нега шундай дея қувонганини ушбу QR-код орқали электрон шаклда ўқинг.

Олий таълим муассасаларида онлайн дарслар бошланди

Республикамизда коронавирус инфекцияси тарқалишининг олдини олиш чора-тадбирларини кучайтириш мақсадида барча олий таълим, халқ таълими, мактабгача таълим муассасалари талаба, ўқувчи ва тарбияланувчилари учун 2020 йил 16 март кунидан бошлаб таътил (карантин) эълон қилинган барчага маълум.

Самарқанд давлат тиббиёт институтида талабалар учун 1 апрелдан бошлаб тасдиқланган дарс жадвали асосида масофавий онлайн дарслар бошланди. Аслида, институтда 2013 йилда республика олий ўқув юртлири орасида биринчи бўлиб ўқув жара-

ёни кредит-модул тизими асосида йўлга қўйган ва электрон ўқитишга ўтган (moodle.sammi.uz) эди.

Кредит-модул тизими учун барча йўналишлар ўқув материаллар билан тўлдирилган. Буларга – видео ва электрон дарсликлар, маъруза ва ама-

лий машғулотларга тайёргарлик кўриш учун материаллар, тест назорати, бошқа топшириқлар тизими ривийда жойлаштирилган.

Самарқанд давлат чет тиллар институти ҳам талабаларга масофадан (онлайн) мустақил таълим олиш имкониятини яратди.

Бунинг учун институт серверига ўрнатилган Moodle электрон таълим платформаси ҳамда телеграм ижтимоий тармоғидан унумли фойдаланилмоқда.

Институтдаги 15 та мутахассислик ва 5 та ижтимоий фанлар кафедраси профессор-ўқитувчилари таътил вақтида илмий-тадқиқот олиб бориб, уларнинг натижалари амалиётга татбиқ этилмоқда. Онлайн сўровномалар ўтказиш билан бир қаторда талабаларнинг мустақил таълим олиши ва ўз вақтида ўқув дастурларини ўзлаштиришларида яқиндан амалий ёрдам бериб келмоқда. Бунинг учун масофавий таълим олиш бўйича махсус дастур ишлаб чиқилиб, амалиётга татбиқ этилмоқда.

Институт бўйича Moodle электрон таълим платформасида фанлар бўйича 113 ҳамда телеграм ижтимоий тармоғида 68 та масофавий курслар ташкил этилди.

Ҳар бир курс бўйича профессор-ўқитувчилар томонидан дои-

мий равишда ўқув материаллари, топшириқ ва машқар электрон платформага жойлаштирилиб, талабаларнинг ҳафта давомидаги фаоллиги ва ўқув дастурини ўзлаштириши онлайн тарзда мониторинг қилиб борилмоқда.

Самарқанд иқтисодий ва сервис институтида масофавий таълим платформасидан фойдаланишни ташкил этиш мақсадида кафедралар кесимида малакали дастурчи-муҳандис, ахборот технологиялари компетентлигига эга малакали профессор ўқитувчилар ва ўқув-услубий бўлим вакиллари ҳамкорлигида ишчи гуруҳлар шакллантирилган бўлиб, улар шу йўналишда ташкилий-амалий ишлар олиб борапти.

Талабалар масофавий таълим платформаси сифатида Moodle LMS ва институт расмий сайти ҳамда ижтимоий тармоқлардан фойдаланилмоқда.

Умуман, Самарқанддаги барча олий таълим муассасаларида шу йилнинг 1 апрелидан масофавий дарслар бошланди. Энди талабалар уйда ўтириб махсус дастурлар асосида таълим олишни давом эттириш имконига эга бўлди.

Карантин даврида талабалар ўзлаштирган дарслар масофадан баҳолаб борилади.

Хуришда ЭРНАЗАРОВА.

Бошига иш тушса бир бўлган халқмиз

Бахт ҳам, бахтсизлик ҳам алмашиб келар, Сув сел бўлса, кўпириб, тошиб келар, Биров гул, бировлар гап ташиб келар, Ҳар не келса енгиб, қир бўлган халқмиз, Бошига иш тушса бир бўлган халқмиз!

Оби раҳматиндан гул кўкаради, Меҳр берсанг чўккан дил кўкаради, Дуо қилсанг бори эл кўкаради, Дуолари кўкда нур бўлган халқмиз, Бошига иш тушса бир бўлган халқмиз.

Бир майизни қирққа бўлиб еганлар, Ёвига ҳам омон бўлгур, деганлар, Бошга қилич келса, тикка турганлар, Кучининг сабаби сир бўлган халқмиз, Бошига иш тушса бир бўлган халқмиз.

Офат келмиш, ниқобингни кий, дейсан, Бир муддатга хой-хавасни қўй, дейсан, Ҳечқиси йўқ, кўпга келган тўй дейсан, Истиффорлар айтиб, жўр бўлган халқмиз, Бошига иш тушса бир бўлган халқмиз.

Ҳайқиргим, ҳам ёнгим, тутатим келар, Заиф жойларингни бутагим келар, Сўз айтиб бурчимни ўтагим келар, Шоир - Хосиятнинг гўр бўлган халқмиз, Бошига иш тушса бир бўлган халқмиз.

Қадоқ қўлларингни кўксингга қўйгин, Алломишдан мерос тўнингни кийгин, Бир-бирингни Аллоҳ суйгандай суйгин, Қўлда ош, қалбда бўр бўлган халқмиз, Бошига иш тушса бир бўлган халқмиз.

Хосият БОБОМУРОВА.

Zarafshon
САМАРҚАНДСКИЙ
ЕСТНИК

© МУАССИСЛАР:
халқ
депутатлари
Самарқанд
вилояти Кенгаши
ва вилоят
ҳокимлиги

Бош муҳаррир: Фармон ТОШЕВ

Газета Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлигининг Самарқанд вилоят матбуот ва ахборот бошқармасида 2012 йил 30 мартда 09-01 рақам билан рўйхатга олинган. Нашр 100. Индекс 438. 13 925 нускада чоп этилди. Буюртма 235

Газета ҳафтанинг сошанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.

Ҳоким 2 Босма табоқ, бичими А-2

КАБУЛХОНА: 233-91-51. ХАТЛАР ВА МУРОЖААТЛАР: 233-91-53. БЎЛИМЛАР: 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61. РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР: 233-91-56.

МАНЗИЛИМИЗ: 140100, Самарқанд шаҳри, Улуг Турсунов кўчаси, 80-уй, Матбуот уйи.

Газета "Зарафшон" тахририятининг компьютер бўлимида саҳифаланди. "Ношир локс" МЧЖ босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: Самарқанд шаҳри, Спитамен кўчаси, 270-уй. Босишга топшириш вақти: соат 18:30 да. Босишга топширилди: соат 19:00 да.

Навбатчи муҳаррир: Ғ.ҲАСАНОВ.
Навбатчи: Ё.МАРКАЕВ.
Саҳифаловчи: Б.АБДУЛЛАЕВ.
Сотуда нархи келишилган ҳолда

ISSN-201667X

9 772010 667009

Газетанинг навбатдаги сони 2020 йил 8 апрель, чоршанба куни чиқади.